

[P. C. Petersen.]

om at komme til Hjælp, og de faar nu Lejlighed til at faa et lille Stykke af deres Fædrelands Jord.

Personlig kunde jeg have ønsket, at Lovforslaget var gaaet betydeligt videre, men det er jo muligt, at der senere kan ventes andre Lovforslag, som gaar i det samme Spor. Jeg tænker her navnlig paa, at der bør skaffes Jord og Hjem til de gifte Landarbejdere. Vi har her i Landet en hel Stab, ja Tusinder af gifte Landarbejdere, som fører en kummerlig Tilværelse, og det er mit Haab, at vi før eller senere maa komme ind paa en Lovgivning, hvorved der fremskaffes Jord til Landarbejderne, de gifte Landarbejdere i Særdeleshed. Jeg ser godt, at nærværende Lovforslag ogsaa kan blive til Gavn for adskillige Landarbejdere ude i Landkommunerne, idet det jo ikke alene er Byarbejdere, der her er Tale om. Jeg betragter til Dels Lovforslaget som en Forløber for en senere Lovgivning herom, og der er ikke Tvivl om, at det foreliggende Lovforslag i hvert Fald i visse Kredse af Befolkningen vil blive hilst med Glæde og Tilfredshed. Som jeg nævnte før, har Lovforslaget faaet en gunstig Modtagelse i det andet høje Ting, og det er mit Haab, at Lovforslaget ogsaa vil faa en let og hurtig Gang gennem det høje Landsting.

Jeg skal med disse faa Bemærkninger, idet jeg ikke finder Anledning til at komme ind paa Enkeltheder, anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse her i Tinget.

Lehwald: Det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa Landets Selvforsyning med Frugt og Havesager samt andre Haveprodukter, og jeg og mit Parti kan kun hilse det med Sympati, idet vi altid har hævdet, at et Landbrugsland som Danmark selv burde kunne dyrke disse Produkter til Landets Behov, og at vi paa Grund af Landets nordlige Beliggenhed maa vente med at spise Jordbær til Juni og med at spise de andre Havesager til den for dem naturlige Aarstid. De velhavende, der ønsker at flutte sig med disse Produkter paa andre Aarstider, maa saa betale for deres flotte Vaner gennem tilstrækkelig Told, hvorved man samtidig giver vore mange Gartnerier under Glas gode Eksistensmuligheder.

Desuden tager Lovforslaget Sigte paa at beskæftige arbejdsløse, og der er ikke Tvivl om, at den forøgede Produktion vil give forøget Arbejde og Beskæftigelse. Derimod stiller jeg mig noget skeptisk over for arbejdsløses Beskæftigelse i Havekolonier, fordi det sikkert vil volde Vanskelig-

heder at skaffe passende nærliggende Arealer, og fordi jeg tvivler noget paa, at de unge arbejdsløse vil paatage sig denne Opgave. Det er muligt, jeg tager fejl — det vilde jeg ønske —, men i alle Tilfælde er jeg indforstaaet med, at Forsøget bør prøves.

Atter her staar vi overfor Spørgsmaalet: Statsfæste eller fri Ejendom. Den højtærede Landbrugsminister har bøjet sig for Kravet om Ligestilling paa dette Omraade, idet der kan opnaas Statslaan til begge Kategorier. Jeg har aldrig forstaaet, hvorfor det skulde være saa dejligt, at Staten og ikke Statens Borgere ejer Danmarks Jord. Her, hvor det drejer sig om Gartnerier, skulde det være endnu mere indlysende rigtigt, at Bruget bliver Ejendom, saaledes at den dygtige Gartner, som forstaar sit Kram, altid kan være sikker paa, at hans Arbejde og Forbedring af Jordens Kultur og den Kapital, han gennem Aarene har anbragt i Bygninger og Drivhuse, vil komme ham og hans Familie til gode. Der kan derfor ikke fra min Side ventes Tilslutning til den Form for Brug, nemlig Statsfæste, som § 2 i Lovforslaget fastsætter.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte ved anden Behandling i det andet høje Ting, at naar Staten yder en stor Støtte til Oprettelse af Gartnerier og Havebrug, som i mange Tilfælde kommer til at ligge paa Jord, der kan forventes at ville stige i Pris, vil det være i høj Grad rigtigt, at Staten til Gengæld for den ydede Støtte faar Mulighed for at inddrage noget af den Jordværdistigning, der med Tiden kan fremkomme. Jeg kan ikke forstaa disse Ord paa anden Maade end, at saadanne Gartnerier, hvis der finder Værdistigning Sted, maa nedlægges og realiseres til Udstyknings, for at Staten kan faa sin Fortjeneste, og da vil alle de Værdier, som vedkommende Gartner har erhvervet gennem Forbedring af Jord og Bygninger, være tabt. Jeg skulde tro, at det var et daarligt Princip, der ikke vil give vedkommende Gartner ret megen Lyst til at arbejde i sin Bedrift, og derfor kan jeg ikke gaa med til Bestemmelserne i § 2.

Beskyttelsen gennem de nugældende Toldsatser i Forbindelse med vor lave Valuta og den gennem Valutacentralen foretagne Indskrænkning af Indførselen har i det sidste Aar givet forholdsvis gode Betingelser for vore Gartnere og Dyrkere af Havesager. Denne Bedring var haardt tiltrængt, men naar vi nu gennem denne Lov ved Statsstøtte søger at oprette mange Bedrifter af lignende Art, maa vi have Øjet aabent